

HIA

โครงการปรับปรุงตลาดสด เทศบาลตำบลสบกบาตร

ชนิดาภา ชัยหัง

ผ.อ.กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

เทศบาลตำบลสบกบาตร

จุดเริ่ม HIA ?

ศูนย์อนามัยที่ ๘ จังหวัด นครสวรรค์ จัดประชุม

เมื่อ ๑๗-๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่องพัฒนาศักยภาพ

เรื่องการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ โดยขอใช้พื้นที่

ตำบลสลกบาตรเป็นพื้นที่นำร่อง

ขั้นตอนการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

การกลั่นกรอง
(Screening)

พิจารณาว่าจำเป็นต้องประเมินผลกระทบต่อสุขภาพหรือไม่และประเด็นอะไร

การกำหนดขอบเขตการศึกษา
(Scoping)

ระบุประเด็นสุขภาพ เครื่องมือประเมินผลกระทบ รวมทั้งระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
(Appraisal)

ใช้เครื่องมือประเมินผลกระทบทางสุขภาพทางวิทยาศาสตร์ สังคม เศรษฐศาสตร์

การจัดทำรายงานและข้อเสนอแนะ
Report/Recommendation

- นำข้อมูลมาเสนอในเวทีระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- จัดทำข้อเสนอแนะต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจ

การติดตามประเมินผล
(Monitoring /Evaluation)

- คณะกรรมการติดตามประเมินผลในระดับพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

HIA

กรณีตลาดสดเทศบาล ตำบลสลกบาตร

๑.การ กลั่นกรอง

ข้อมูลพื้นฐาน : ตั้งเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๙ เปิดตั้งแต่เวลา ๒๓.๐๐ – ๐๘.๓๐ น. จำนวนแผงภายใน ๗๓ แผง ภายนอก ๑๒๐ แผง ผ่านการประเมิน มาตรฐานตลาดระดับดี (สามดาว) ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ จนถึงปัจจุบัน

คณะกรรมการ HIA ?

ในการทำ HIA ประกอบด้วย ภาคส่วนต่างๆ

หน่วยงานอปท. (กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม)

หน่วยงานสาธารณสุข(รพ.สต.และ สสอ.ฯลฯ)

หน่วยงานด้านวางแผน (ศอ.ที่ ๘ นว.)

ตัวแทนชุมชน ทั้ง ๑๔ ชุมชน

ตัวแทนคณะกรรมการตลาดสด ฯ

คำสั่งเทศบาลตำบลสลกบาตร

ที่ ๒๐๗ / ๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA) ตลาดสดเทศบาลตำบลสลกบาตร

การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA) เป็นกระบวนการในการค้นหาและปรับปรุงผลกระทบ ต่อสุขภาพอันเนื่องมาจากนโยบาย โครงการและกิจกรรมต่างๆ หรือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยสนับสนุนกระบวนการ การตัดสินใจในการดำเนินโครงการพัฒนาต่างๆ ให้มีการพิจารณาผลกระทบอย่างรอบด้านโดยให้ความสำคัญของมิติ สุขภาพเพิ่มมากขึ้นบนข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบทั้งในทางบวกและทางลบ รวมทั้งแสดงข้อห่วงใยต่อ สุขภาพ โดยการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพมีจุดมุ่งหมายที่จะค้นหาผลกระทบต่อสุขภาพจากกิจกรรมเหล่านี้ เพื่อที่จะพัฒนาเสริมสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพหรือลดความเสี่ยงหรืออันตรายที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ของประชาชน ทั้งนี้การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพเป็นกระบวนการเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องและสร้างกระบวนการเรียนรู้ของประชาชนให้มีความตระหนักในการคุ้มครองและสร้างสุขภาพของ ตนเองในการวางแผนเพื่อป้องกันและเสริมสร้างสุขภาพของประชาชน รวมทั้งลดความขัดแย้งในการพัฒนา โครงการ

เทศบาลตำบลสลกบาตร จึงได้นำการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA) มาเป็นเครื่องมือ ในการ พัฒนาดลาดสดเทศบาลตำบลสลกบาตร และเห็นควรให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติงานประเมินผล กระทั่งผลกระทบต่อสุขภาพ (HIA) ตลาดสดเทศบาลตำบลสลกบาตร ดังนี้

คณะที่ปรึกษา

๑. สาธารณสุขอำเภอชาณุวรลักษบุรี	คณะที่ปรึกษา
๒. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลสลกบาตร	คณะที่ปรึกษา
๓. เจ้าหน้าที่ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะที่ปรึกษา
๔. เจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ ๘ จังหวัดนครสวรรค์	คณะที่ปรึกษา
๕. เจ้าหน้าที่จากสาธารณสุขจังหวัดกำแพงเพชร	คณะที่ปรึกษา
๖. เจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจภูธรชาณุวรลักษบุรี	คณะที่ปรึกษา

คณะกรรมการฝ่ายเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสลกบาตร

๑. นายสวัสดิ์ เอี่ยมทอง ปลัดเทศบาลตำบลสลกบาตร	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางประภาวรรณ หุ่นเที่ยง รองปลัดเทศบาล	คณะทำงาน
๓. นางพรทิพย์ เพิ่มพูนขันติสุข หัวหน้าฝ่ายธุรการ ๖ รักษาการแทน หัวหน้าสำนักปลัด	คณะทำงาน
๔. นางประเทืองพร สำราญรัตน์ ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะทำงาน
๕. นางสมพงษ์ สัยพันธ์ ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะทำงาน
๖. นางชนิดาภา ชัยหัง ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขฯ	คณะทำงาน

การจัดแผน

- ๒๑ -

๒.๑.๑ แผนปฏิบัติการระดับพื้นที่ของเทศบาลตำบลสกลนคร ดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ แผนปฏิบัติการ การประยุกต์ใช้การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่
กรณีศึกษา : โครงการปรับปรุงตลาดสด เทศบาลตำบลสกลนคร จังหวัดกำแพงเพชร

กิจกรรม	ช่วงเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
๑. ประสานงานพื้นที่เป้าหมาย เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานและกระบวนการใช้ HIA ๑.๑ แต่งตั้งคณะทำงาน ๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องเตรียมข้อมูล	๒ ก.ค. ๕๕	ทต.สกลนคร	- ศูนย์อนามัยที่ ๘ - สสจ. กำแพงเพชร
๒. จัดประชุมคณะกรรมการ/ผู้เกี่ยวข้อง/เพื่อ กลั่นกรองและกำหนดขอบเขตการ ประเมินผลกระทบ (ผลกระทบด้านบวก, ด้านลบ, สิ่งคุกคาม, ผู้ได้รับผลกระทบ)	๓๑ ก.ค. ๕๕	คณะทำงาน ประมาณ ๓๐ คน	คณะทำงาน
๓. จัดประชุมแม่ค้าและผู้ซื้อเพื่อกำหนด ขอบเขตการประเมินผลกระทบ (ผลกระทบ ด้านบวก, ด้านลบ, สิ่งคุกคาม, ผู้ได้รับ ผลกระทบ)	๕ ส.ค. ๕๕	- แม่ค้าในตลาด - ประชาชนรอบๆ ตลาด - รวมทั้งหมด ๑๐๐ คน	คณะทำงาน
๔. จัดประชุมคณะทำงาน/ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อ สรุปข้อมูลจากการประชุมชาวบ้านและจัดทำ เครื่องมือในการประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพ (อีกแบบสอบถาม)	๑๐ ส.ค.๕๕	- คณะทำงาน - หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ประมาณ ๓๐ คน	คณะทำงาน
๕. ดำเนินการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อหาชุดข้อมูลและผลกระทบจากกิจการ เลี้ยงสัตว์ เก็บแบบสอบถามผู้ซื้อและผู้ขาย วิเคราะห์แบบสอบถาม	เก็บเสร็จ ภายใน ๑๕ ส.ค.๕๕ ภายใน ๒๒ ส.ค.๕๕	ผู้ซื้อและผู้ขาย	คณะทำงาน

- ๒๒ -

กิจกรรม	ช่วงเวลา	กลุ่มเป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
๖. ประชุมคณะทำงานวิเคราะห์ข้อมูลและ จัดทำร่างสรุปผลการประเมินผลกระทบต่อ สุขภาพ (จัดทำข้อเสนอแนะ, มาตรการ) และ จัดทำร่างข้อบัญญัติการควบคุมกิจการที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพจากกิจการเลี้ยงสุกร	๒๒ ส.ค.๕๕	- คณะทำงาน	
๗. ค้นหาข้อมูลและประชาชนพิจารณา ประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ	๒๒ ส.ค. ๕๕	- แม่ค้าในตลาด - ประชาชนรอบๆ ตลาด - รวมทั้งหมด ๑๐๐ คน	คณะทำงาน
๘. นำร่างเสนอผู้บริหาร	ภายในเดือน สิงหาคม		
๙. สรุปและจัดทำรายงานผลการวิจัย	ภายในเดือน สิงหาคม		คณะทำงาน ศูนย์อนามัยที่ ๘

๒.๒ การกำหนดขอบเขตการศึกษา

จัดประชุมคณะทำงาน/ผู้เกี่ยวข้อง/เพื่อชี้แจงการดำเนินงานและกำหนดขอบเขต
การประเมินผลกระทบ (ผลกระทบด้านบวก, ด้านลบ, สิ่งคุกคาม, ผู้ได้รับผลกระทบ) เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม
๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลสกลนคร จ.กำแพงเพชร จำนวน ๓๐ คน ประกอบด้วย ตัวแทน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.การกำหนดขอบเขต

- ประชุมคณะทำงาน ๓๐ คน(๓๑ กค.๕๕)
- เพื่อกำหนดขอบเขตการประเมินผลกระทบ
ต่อสุขภาพ

- ประชุมแม่ค้า จำนวน ๑๐๐ คน(๕ ส.ค.๕๕)
ต่อสุขภาพ

HIA

กรณีตลาดสดเทศบาล

ข้อบกพร่อง

ขอบเขตผลกระทบจากคณะกรรมการตลาดสดและผู้เกี่ยวข้อง

- การจัดการกับนกพิราบ
- เพดาน สกปรก มีหยากไย่
- การจราจร ที่จอตรถ
- ที่รองรับขยะมูลฝอยไม่เพียงพอ ถึงขยะสกปรก
- พื้นตลาดลื่น มีน้ำขังบางช่วง
- ห้องสุขา เปิดไม่เป็นเวลา สกปรก
- ปัญหา กลิ่น คับ จากอาหารปิ้ง
- สุขลักษณะของแม่ค้าและอาหาร
- รางระบายน้ำชำรุด เหม็น

๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

ประชุม แม่ค้าในตลาดและนอกตลาดสด

จำนวน ๑๐๐ คน

๓.การประเมินผลกระทบ

ประชุม คณะทำงาน/ผู้เกี่ยวข้อง ๓๐ คน(๑๐ สค.๕๕)
สรุปข้อมูลจากเวที(๕ สค.๕๕) และจัดทำเครื่องมือฯ

แบบสอบถาม

- ผู้ซื้อ
- ผู้ขาย
- บ้านรอบๆ

ตลาด

๑๐ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

เก็บแบบสอบถาม ๕๗ คน

จากแม่ค้า ๓๒ คน คนซื้อ ๒๔ คน คนบริเวณรอบๆ ๒๐ คน

๔.การจัดทำข้อเสนอแนะ

ประชุมคณะทำงานวิเคราะห์ข้อมูล(๒๒ ส.ค.๕๕)
ทำร่างสรุปผลการประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
ทำข้อเสนอแนะและมาตรการ

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕

ประชาพิจารณ์ร่างประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

๑๐๐ คน

๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

นำเสนอ ผู้บริหาร

- จราจร
- ห้องน้ำไม่สะอาด
- ควรเพิ่มกล้องวงจรปิด
- มีคนฉ้อบริเวณข้างกำแพง
- ทิศเหนือควรเพิ่มกันสาด
- ขยะล้นถัง
- โครงสร้าง เช่น ระบบไฟฟ้า, ไฟ, หลังคาและสี

๕.การติดตามผล

ปรับปรุงพื้นที่ ดังนี้

ล้างตลาดและรางระบายน้ำ

อาทิตย์ละ ๒ วัน

ปรับปรุงพื้นที่ ดังนี้

ขยะมีมาก นำมาทำน้ำหมักแฉก

ปรับปรุงทันที ดังนี้

ห้องน้ำไม่สะอาด : เรียกผู้ประกอบการคุย

จอดรถไม่เป็นระเบียบ: เทศกิจจัดระเบียบรถ

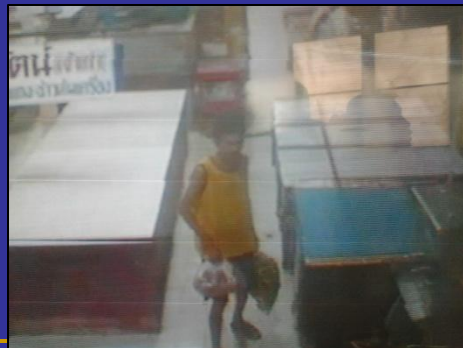
ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

จัดทำรายระบายน้ำใหม่

ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

เพิ่มและปรับจุดกล้องวงจรปิด

ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ชี้แจงกำแพง : ทำแผงเหล็กป้องกัน

ปีงบประมาณ ๒๕๕๖

ฝนสาด : ทำกันสาดเพิ่ม

ปีงบประมาณ ๒๕๕๓

ผ้า ,ระบบไฟ,หลังคา : กำลังดำเนินการฯ

(๑,๓๕๐,๐๐๐ บาท)

จุดแข็ง - จุดอ่อน

- การมีพี่เลี้ยงดี ให้ความสนใจ (ศูนย์อนามัยที่ ๘ นครสวรรค์)
- มีความพร้อม
- ผู้บริหารให้ความสำคัญในการดำเนินการ
- มีทีมงานที่ดี

ปัญหาอุปสรรค

- กลุ่มแม่ค้ามีเวลาจำกัด
- ไม่มีคู่มือแนวทางปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม

ปัจจัยความสำเร็จ

- มีพี่เลี้ยงที่ดีมีความใส่ใจ
- มีความพร้อม(เวลาและบุคลากร)
- ผู้บริหารให้การสนับสนุน
- การมีรูปแบบและเครื่องมือ ชัดเจน
- การสร้างบรรยากาศในการปฏิบัติงาน
- การทำงานเป็นทีมอบอุ่น
- มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

ความคาดหวัง

- ตลาดสด ๕ ดาว
- ฝึกให้กองสาธารณสุขได้เรียนรู้ร่วมกัน
- สามารถนำความรู้ไปใช้ในงานต่อไป
- เกิดการมีส่วนร่วมมากขึ้น
- การที่มีทัศนคติที่ดีต่อกัน

ผลลัพธ์ที่ได้

- สามารถนำทุกปัญหามาแก้ไข โดยความร่วมมือของ กองช่าง และ สำนักปลัด
- สามารถเกิดเครือข่ายในการร่วมมือกับกลุ่มแม่ค้า/พ่อค้า

A group of people, mostly women, are standing on a paved pier or walkway next to a body of water. Several women are wearing matching blue polo shirts and are clapping. One woman in the foreground is wearing a white shirt with orange floral patterns and a blue patterned headscarf, also clapping. The background shows a calm lake and a line of green trees under a clear sky. The entire scene is framed within a circular white border on a dark blue background. Large Thai text is overlaid on the bottom half of the image: 'สง่า' in red, 'สด' in blue, and 'สด' in white. A small red vertical bar is at the bottom center.

สง่า สด